

Forfatter: Holberg, Ludvig

Titel: Udrag fra Tredie Brev til en højvelbaaren Herre. 1743

Citation: Holberg, Ludvig: "Værker i tolv bind 1: Natur- og folkeret", i Holberg, Ludvig: *Værker i tolv bind 1: Natur- og folkeret*, udg. af F. J. BILLESKOV JANSEN ; Volmer Rosenkilde , Rosenkilde og Bagger, 1969-1971, s. 204. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-holberg12-shoot-idm140252801298800.pdf> (tilgået 29. april 2024)

Anvendt udgave: Værker i tolv bind 1: Natur- og folkeret

Dette er hvad jeg har skrevet mens jeg var Kvæstor; og selv om dette Arbejde paalagde mig saa store Byrder ser det dog ud som om jeg havde anvendt al min Tid paa Aandsarbejde. Paa Grund af min store Lyst til videnskabeligt Arbejde var der dem der troede jeg vilde tage mig Kvæstorembedet let; men jeg ved at jeg ikke har forsømt min Pligt i den Henseende paa noget Punkt. For jeg mener at det ene bør gøres, det andet ikke forsømmes. Intet videnskabeligt Arbejde er saa vigtigt at man maa svigte sit Pligtarbejde for dets Skyld. For Filosofien byder os jo netop at gøre vores Pligt med største Omhu. Jeg dyrker Minerva saa tit Merkur giver mig Orlov. Jeg mener at det hører med til den rette Livsfilosofi at man lægger Studeringerne til Side naar Pligten kalder. De fleste af de Fag som jeg beskæftigede mig med i min grønne Ungdom, interesserer mig stadig nu jeg er gammel. Dog læser jeg nu hellere Kildeskrifter end nyere Behandlinger. Men der er ikke ret mange Bøger der er efter min Smag, og jeg er lige saa led ved de halvdaarlige som ved de helt idiotiske. Hvis jeg ikke havde nogen gode Bøger, saa vilde jeg hellere læse det rene Pjat end trivielle Skriverier. Da jeg engang for nogle Aar siden blev nødsaget til at overnatte i en Kro uden for Byen og ikke havde nogen Bøger ved Haanden, undersøgte jeg omhyggeligt Værtens Bogsamling. Da jeg havde set den igennem udvalgte jeg blandt denne Dyng af Triviallitteratur Uglspils Historie som det mindste Onde. Da jeg kun bryder mig om Bøger af den bedre Slags lider jeg tit af Bogmangel. Jeg mærker at min Læselyst bliver nedsat, naar jeg Gang paa Gang bliver nødt til at genlæse de udmærkede Bøger jeg allerede har gennemlæst. Der er dog visse Forfattere som jeg ikke kan blive træt af at læse. Grotius' *De Jure Belli ac Pacis* 205 vil altid være ny for mig, selv om den for længst har mistet Nyhedens Charme. Han har banet Vej for Moralfilosofien; utallige har fulgt i hans Spor, ingen har naaet ham. Hvert af hans Ord er et Moralprincip, hver Forskrift et Orakelsvar; og hans Stil er saa fornem at man skulde tro han var én af Oldtidens allerbedste Forfattere. De Spor hans Lære har sat sig vil blive staaende i al Evighed. Blandt de latinske Forfattere anser jeg Petronius Arbiter for at være den største Stilist. Jeg synes han har udmærket sig inden for alle Genrer. Beretningerne i Petronius' *Værk* er klare og letflydende, saa at han gør selveste Livius Rangen stridig. De Digte han strør rundt omkring havde Vergil ikke behøvet at skamme sig over. Hans Satirer er bidske og samtidig vittige; han har en saa lysende Humor at han overgaar alle andre komiske Forfattere. Desuden er Petronius den eneste som giver Eksempler paa Vulgærsprogets Udtryk og Vendinger og paa dum Snakkesalighed. Man skulde tro han havde levet det meste af sit Liv